

„Legenda”

„LEGENDA” Stanisława Wyspiańskiego należy do dzieł dramatycznych, stosunkowo rzadko grywanych. Przyczyniły się do tego w dużym stopniu dzieje powstania utworu. Wyspiański napisał bowiem dwie „Legendy”. „Legenda” stworzona w latach 1892—97, wyszła w druku w kwietniu 1898 r. Nie wzbudziła wtedy większego zainteresowania, miała krytyczne recenzje i za życia autora nie trafiła w ogóle na scenę. Po kilku latach Wyspiański przystąpił do poprawiania tekstu. W trakcie pracy jednak powstał dramat prawie całkowicie nowy, inaczef skomponowany i o innym toku akcji. „Legenda II” ukazała się w druku w roku 1904, a w 1905 wystawił ją teatr we Lwowie. Była to kolejna porażka. Po czterech wieczorach spektakl zszedł z afisza.

Reżyserzy podejmujący się później wystawienia legendy o Kraku i o Wandzie, korzystają przeważnie z obu tekstów dramatu, łącząc je w jedną całość.

Sztuka traktowana wyłącznie jako tekst literacki, nie jest wybitnym dziełem, stanowi jednak wzór H-bretta scenicznego o dużych walorach plastycznych, kompozycyjnych i muzycznych. Nic więc dziwnego, że realizacją przedstawienia w Państwowym Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze podjął się dyrektor wrocławskiego Teatru Pantomimy, Henryk Tomaszewski.

Podziwiać należy zespół aktorski, który przecież nie mając przygotowania do tego typu pracy, potrafił wykazać się doskonałą sprawnością fizyczną. Wyróżnić wypadnie zwłaszcza Małgorzatę Mreżę, Grażynę Szapołowską, Marię Maj-Talarczyk. Za role rusalek, które sprowadzały się prawie wyłącznie do tańca i ruchu. Bardzo dobre kreacje stworzyli także Irmina Babińska jako Wanda, Bogusław Marczał jako Łopuch i Wojciech Piśarek jako Śmiech. Nie zachwycał natomiast Andrzej Wrona w roli Króla Kraków.

Był to właściwie jedyny minus spektaklu. O reszcie można pisać tylko pozytywnie. Znakomita muzyka Zbigniewa Karneckiego i niezwykle prosta, a jednocześnie bardzo funkcjonalna scenografia Władysława Wigury, podkreślały jeszcze walory inscenizacji.

W sumie, była to jedna z lepszych pozycji, jakie widziałem ostatnio na jeleniogórskiej scenie.

(gsl)

Państwowy Teatr Dolnośląski w Jeleniej Górze. Stanisław Wyspiański — „Legenda”. Premiera — listopad 1972, inscenizacja, reżyseria i choreografia — Henryk Tomaszewski, scenografia — Władysław Wigura, muzyka — Zbigniew Karnecki.